

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2021
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Naturvidenskabelig faggruppe C
Lærer(e)	Kim Stendal Andersen(biologi), Morten Sigby-Clausen (geografi), Kenneth Sakskjær Debel (kemi)
Hold	1o NF

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Intro - Rørbæk Sø
Titel 2	Forløb 1: Grundlag for liv
Titel 3	Projekt 1: Vand, salt og liv
Titel 4	Forløb 2: Mennesker og ressourcer
Titel 5	Projekt 2: Mad til milliarder
Titel 6	Forløb 3: Himmel og hav
Titel 7	Projekt 3: Klimaændringer og havet
Titel 8	Afsluttende skriftligt produkt

Lærebøger:

Biologi:

- **Biologi i udvikling**, Marianne Frøsig m.fl. Nucleus, 2015
- **Biologi til tiden**, Lone Als Egebo m.fl., Nucleus, 2. udgave, 2012
- **Opdag havet**, Anne Berendt m.fl., WWF verdensnaturfonden, 1. udgave 2019

Kemi:

- **Kend Kemien 1**, Henrik Parbo m.fl., Gyldendal, 1.udgave, 2003

Geografi:

- [Naturgeografiportalen](#), Jesper Frænde m.fl., Gyldendal, 2. udgave, 2020

Titel 1	Intro – Rørbæk Sø
Indhold	<p>Tværfagligt: Introtur til Rørbæk sø (4 sider)</p> <p>Geografi: PDF: Det danske landskab (udarbejdet af læreren)</p> <p>Øvelser/opgaver som inddrages til eksamen: Journal: Feltmålinger ved Rørbæk sø</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jordbundsanalyse (geografi) 2. Organismers tilpasninger til livet i forskellige miljøer
Omfang	5 lektioner (90 min.)
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige emner: Geografi: Weichsel, istidslandskaber, jordbundstype, jordbundsprofil, kornstørrelsesfordeling.</p> <p>Biologi: Abiotiske og biotiske faktorer</p> <p>Kompetencer: At kunne forholde sig til symboler og modeller. At træne brugen af fagtermer. At kunne udføre målinger og observationer i felten</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, feltarbejde, skriftligt arbejde og gruppearbejde. It-værktøj (app'en woop til O-løb)

Titel 2	Forløb 1: Kampen om ressourcerne
Indhold	<p>Geografi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bæredygtighed Vækst Begrebet bæredygtighed Økologiske fodspor Vand i bevægelse Vandets kredsløb Vandforbrug Vandforurening Grundvandsforurening i DK Kampen om vandet Globale vandressurser under pres Vandkonflikter <p>PDF: Grundvandsdannelse (Uddrag fra Geoviden nr. 2, juni 2019 s. 4-5) PDF: Jordbunden og grundvandet (Uddrag fra Geoviden nr. 2, juni 2019 s. 9-11) PDF: GO NF – Salt (Uddrag fra GO naturvidenskabelig faggruppe afsnit 6.3)</p> <p>Supplerende stof (geografi):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vandkonflikter i Californien Californiens naturgivne forhold Vandforbrug Danmarks fødsel <p>PDF: Salt (Uddrag fra Geoviden nr. 2, 2012 s. 2-3)</p> <p>Biologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biologi I udvikling: s. 9-11, 14-21, 24-29, 169-172, 201-203 og 222-224 • Biologi til tiden (PDF): s. 101-103, 106-108, 117-121, 154-158, 176-181 <p>Supplerende stof (biolog):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel:<ul style="list-style-type: none"> ○ https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/tre-mutationer-der-aendrede-mennesket - Video:<ul style="list-style-type: none"> ○ http://statedclearly.com/videos/what-is-evolution/ <p>Kemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kend kemien s. 16-17, 21-22. 44-45, 49-52, 66-69, 72-80, 128-129 • Egon Skjoldby og Hans Christophersen: "Prisma Kemi 8/9", Malling Beck A/S, 1997 s. 31-32 • Kim Rongsted Kristiansen og Gunnar Cederberg: Aurum 1, I&R Uddannelse, 2006, s. 12-13, 18-19, 42-45, 72-75 • Mygind, Nielsen og Axelsen: "Basiskemi C" s. 43. <p>Øvelser/opgaver som kan inddrages til eksamen:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroskopi af celler (Biologi journal) • PTC – smagerøvelse (Biologi Rapport) • Osmose (Biologi journal) • Hvor siver vandet hurtigst ned? (geografi) • Vandvilkår (geografi) • Saltdannelse (geografi) • Stoffers blandbarhed (kemi journal) • Fældningsreaktioner (kemi Journal)
Omfang	45 lektioner (90 min.)
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige emner:</p> <p>Geografi: Bæredygtighed, vandets kredsløb, porøsitet, permeabilitet, grundvandsdannelse, vandforbrug, grundvandsforurening (nitrat og pesticider), fladeforurening, punktforurening, vandkonflikter, saltdiapir, Perm-tiden, pladetektonik, Pangæa.</p> <p>Biologi: liv, celler, transportprocessor, DNA, baseparringsprincip, forædling, gensplejsning, mutationer, genetiske grundbegreber, krydsningsskemaer, nedarvningsmønstre.</p> <p>Kemi: Atomer, elektronstruktur, det periodiske system, reaktionsskema, molekyler, elektronparbinding, rumlig form, elektronegativitet, polære og upolære bindinger, opløselighed, ionforbindelser, saltes opløselighed, fældningsreaktioner</p> <p>Kompetencer: At kunne forholde sig til symbolsprog og modeller. At kunne bruge relevante fagtermer. At indøve skriftlighed i forbindelse med rapporter og skriftlige opgaver. Naturvidenskabelig arbejdsmetode og hvordan en naturvidenskabelig rapport skal opbygges. At kunne udføre eksperimentelt arbejde på en fornuftig og ansvarlig måde.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, eksperimentelt arbejde, skriftligt arbejde og gruppearbejde.

Titel 3	Projekt 1: Vand og liv
Indhold	<p>Projektet går på at lave en præsentation (planche) Vand eller salts betydning, med et tværfagligt naturvidenskabeligt indhold ud fra udleveret materiale (bilag). Besvarelsen fremvises for klassen.</p> <p>Kernestof: Det gennemgåede særfaglige stof fra Forløb 1</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://videnskab.dk/25-soforklaringer/vand-vand-og-at-ter-vand • https://videnskab.dk/sporg-videnskab/hvorfor-reenser-vi-ikke-saltvand-og-driker-det • https://videnskab.dk/teknologi-innovation/saltvand-kan-forvandles-til-drikkevand-med-nanoroer • https://www.lenntech.com/composition-seawater.htm#ixzz6WDuXpbYv • https://www.geoviden.dk/sunds-oversvømmes-nedefra-nar-det-regner/ • https://www.geocenter.dk/wp-content/uploads/2018/07/Geoviden_2_2012.pdf s. 10-11 • https://da.science19.com/what-adaptations-do-plants-animals-have-in-saltwater-biomes-12216 • https://natureidanmark.lex.dk/Tilpasninger_til_h%C3%B8j_saltholdighed?utm_source=denstoredanske.dk&utm_medium=redirectFrom-Google&utm_campaign=DSDredirect • Osmoseregulering
Omfang	4 lektioner (90 min.)
Særlige fokuspunkter	At samarbejde i en gruppe. Træning i at formidle viden mundtligt og visuelt med korrekt brug af fagtermer. Opnå viden om at arbejde med et tværfagligt perspektiv.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde Skriftligt arbejde Mundtlig fremstilling

[Retur til forside](#)

Titel 4	Forløb 2: Mad til milliarder
Indhold	<p>Geografi:</p> <p>Vækst Begrebet bæredygtighed Mål for bæredygtighed Befolkning og levevilkår Global befolkningstilvækst Befolkningsbalanceligningen Den demografiske transition Befolkningspyramider Erhvervsudvikling og hovederhverv Erhvervsinddeling Vandringer (migration) Ændrede levemåder Bybegrebet Den historiske byudvikling Urbane modeller Introduktion Mexico City Historie og geografi Introduktion Mad til flere milliarder The Hidden Hunger Den grønne revolution Under- og fejlernæring udbredt på trods af rigelige mængder føde</p> <p>PDF: Hvad er et uland? (udarbejdet af læreren) PDF: Alverdens geografi s. 109-111 (om mekanisering og automatisering) PDF: Dansk landbrug (uddrag fra Naturgeografi – Vores verden 2. udgave s. 170-189)</p> <p>Supplerende stof (geografi):</p> <p>Lagos Historie og geografi Introduktion Om New York Byudvikling Demografiske forhold Transport Luftforurening Grønne tage</p> <p>Film: "A Life on Our Planet" af David Attenborough. Netflix 2020. Film: TED-talk med Hans Rosling 2010 Computerspil: https://3rdworldfarmer.org/</p> <p>Biologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biologi i udvikling: 25-29, 75-92, 98-100, 108-118 • Biologi til tiden: 163-165 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Videoer:<ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.youtube.com/watch?v=l9cgyL8Re18

	<ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.youtube.com/watch?v=Og5xAdC8EUI&t=97s <p>- Artikel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/gmo-kan-have-alvorlige-konsekvenser <p>Kemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isis C: 44-47, 50-51, 162-163, 166-167 • https://isiskemic.systeme.dk/?id=1507 • Kend kemien: 88-97 <p>Øvelser/opgaver som inddrages til eksamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostanalyse - fattigrøvs-menu (biologi journal) • Nedbrydning af stivelse (biologi rapport) • Befolkning i Nigeria og USA (geografi) • Erhvervsudvikling i USA og Nigeria (geografi) • Beskriv et lands befolkning (geografi) • Fældningsreaktioner (kemi rapport) • Natron (virtuel kemi rapport)
Omfang	40 lektioner (90 min.)
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige emner:</p> <p>Geografi: <i>(Nødundervisning med kursiv)</i> Bæredygtighed, Befolkningsvækst, Fødevarerforsyning, Iland, Uland, NIC-land, HDI, IHDI, Ulighed, Den demografiske transitionsmodel, Befolkningsbalanceligningen, Fødselsrate, Dødsrate, Naturlig befolkningstilvækst, Aldersfordeling, Knæpunkt, Befolkningspyramider, De tre hovederhverv (P, S, T), Erhvervsudvikling (erhvervstransition), Mekanisering, Automatisering, Migration, Urbanisering, Bymodeller, Lokaliseringsfaktorer, Byplanlægning, Smog, Specialisering, Fødevarerikkerhed, Underernæring, Fejlernæring, Den grønne revolution</p> <p>Biologi: <i>(Nødundervisning med kursiv)</i> Sundhed, fordøjelse, enzymer, energiproduktion og energibalance, næringsstoffer, vitaminer, mineraler, energi i fødekæder, gensplejsning, forædling af planter, GMO, blodkredsløb, opbygning af hjertet, opbygning af lungerne</p> <p>Kemi: <i>(Nødundervisning med kursiv)</i> Organiske stoffers fysiske og kemiske egenskaber samt navngivning herunder alkaner, alken og alkyner samt alkoholer og carboxylsyre, additionsreaktioner, substitutionsreaktioner, kondensationsreaktioner og hydrolyse, forbrændingsreaktioner, mængdeberegning.</p>

	Kompetencer: At arbejde sikkert og ansvarsbevidst i laboratoriet Mundtlig og skriftlig formidling At relatere symbolsprog og modeller At bruge fagtermer At se sammenhæng mellem naturvidenskabelig viden og hverdagen/samfundsforhold
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, eksperimentelt arbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde, mundtlig fremstilling. It-værktøjer (onenote, excel)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Projekt 2: Mad til milliarder
Indhold	<p>Eleverne arbejder i grupper med én af følgende 2 problemformuleringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemformulering 1. "For lidt mad: hvordan sikrer vi at der er mad nok til alle i fremtiden"? - Problemformulering 2. "For meget mad: hvordan påvirkes sundheden af billige fødevarer og ensformige kostvaner?" <p>Kernestof : Det gennemgåede særfaglige stof fra Forløb 1 og Forløb 2</p> <p>Artikel 1: Fødevaremangel eller fordelingsproblem (fra "Hvordan brødføder vi verden?")</p> <p>Artikel 2: Der skal produceres flere fødevarer - men hvor og hvordan (fra "Hvordan brødføder vi verden?")</p>
Omfang	4 lektioner (90 min.)
Særlige fokuspunkter	<p>Projektet går på at lave en PowerPoint (9-11 slides) med tværfagligt naturvidenskabeligt indhold. Særlig fokus på: brugen af fagbegreber fra alle tre fag, disponering af tiden og pladsen, så alle tre fag er fornuftigt repræsenteret i præsentationen, og at der vises en forståelse for de tre fags indbyrdes samspil.</p> <p>Præsentationen fremlægges for klassen.</p> <p>Kompetencer: At formidle et tværfagligt emne med vægt på fagligheden, som samtidig støttes visuelt. At give feedback til andre grupper</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Skriftligt og mundtligt arbejde Projektarbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 6	Forløb 3: Himmel og hav
Indhold	<p>Geografi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Klima og vejs betydning for menneskets livsvilkår Atmosfæren Om atmosfæren Atmosfærens opbygning Breddegradens betydning Drivhuset omkring Jorden Måling af CO2 på Hawaii Kilde til drivhusgasserne Strålingsbalancen Luftryk Luftrykkets variation Termiske tryk Cirkulationsmodellen Den intertropiske konvergenzone Skyer Den intertropiske konvergenzone Monsunsystemet Energi Begrebet energi Energistrømme Udvikling i DK's energiforbrug siden 1970 DK's energiforsyning Solenergi Vindenergi Vandkraft Bølgeenergi og tidevandsenergi Geotermisk energi Atomkraft Atomkraftværker <p>Supplerende stof (geografi):</p> <p>PDF: Klimapjece – Global opvarmning (Informationscenter for miljø og sundhed 2007)</p> <p>Video: Hvorfor regner det?</p> <p>Biologi:</p> <p>Undervisningsforløb fra WWF hjemmeside</p> <ul style="list-style-type: none"> Introduktion; 2.1 Abiotiske og biotiske faktorer 2.2 Primærproducenter 2.3 Konsumenter 3.1 Fotosyntese og respiration 3.2 Vækst og begrænsende faktorer 3.3 Energistrømme 4.1 Kulstofkredsløb 5. Biodiversitet og levevilkår 6. Tilpasninger

	<p>Flg. Miljøtema er også gennemgået</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forsuring https://undervisning.wwf.dk/forsuring - Global opvarmning https://undervisning.wwf.dk/global-opvarmning-0 <p>Flg. Podcast er også hørt https://undervisning.wwf.dk/podcast</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podcast Episode 3: Biodiversitet i havet <p>Kemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kend kemien 1: s. 92-95, 147-148, 159-170 <p>Supplerende kemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://undervisning.wwf.dk/forsuring <p>Øvelser/opgaver som inddrages til eksamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fotosyntese forsøg (Biologi - Virtuel journaløvelse) • Påvirker forsuring havmiljøet (Biologi – Virtuel demonstrationsforsøg) • Konvektionskammer (geografi) • Opvarmning og afkøling af sand og vand (geografi) • Grønlandspumpen (geografi) • Syre/base titrering af husholdningseddike (kemi virtuel rapport)
Omfang	39 lektioner (90 min.)
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige emner:</p> <p>Geografi: (<i>nødundervisning med kursiv</i>) <i>Atmosfæren opbygning (gasser og lag), strålingsbalance/strålingsregnskab, albedo (absorption og refleksion), forholdet mellem solen og jorden (årstider, indstrålingsvinkel mv.), termiske tryk, konvektionscelle/vindcelle, søbrise og landbrise, det globale vindsystem (ITK, corioliskraft, vindceller mv.), nedbørsdannelse (stigningsregn, dugpunkt, monsun mv.), kystklima og fastlandsklima, drivhuseffekt og klimaændringer, fossile brændstoffer og vedvarende energikilder, energiforbrug</i></p> <p>Biologi: (<i>nødundervisning med kursiv</i>) <i>Abiotiske og biotiske faktorer, Primærproducenter, konsumenter, fotosyntese og respiration, begrænsende faktorer, energistrømme, fødepyramide, kulstofkredsløb, biodiversitet, tilpasninger, forsuring, eutrofiering</i></p> <p>Kemi: (<i>nødundervisning med kursiv</i>) <i>Definition på syre, base og syre/basereaktion, vands egenskaber, korresponderende syre/basepar, vands autohydronolyse, pH begrebet, definition af pH, mængdebe- regning i opløsninger, forsuring af verdenshavene.</i></p> <p>Kompetencer:</p>

	<p>At forholde sig til naturvidenskabelige data og informationer (indhente, analysere og vurdere)</p> <p>At forstå forskellen mellem samme udtryks forskellige betydninger, afhængig af om udtrykket benyttes i hverdags-sammenhænge eller i naturvidenskabelige sammenhænge.</p> <p>At relatere naturvidenskabelig viden til hverdagen og samfundsmæssige forhold.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, eksperimentelt arbejde, gruppearbejde og individuelt arbejde, differentieret undervisning

[Retur til forside](#)

Titel 7	Projekt 3: Himmel og hav
Indhold	<p>Eleverne arbejder individuelt med 1 af følgende 3 problemstillinger vedr. menneskets indvirkning på Jordens have og atmosfære - og de derved ændrede levevilkår for de levende organismer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der udledes meget carbondioxid til atmosfæren fra forbrænding af fossile brændstoffer. Hvordan påvirker dette havens pH-værdi og hvordan kan dette påvirke havets levende organismer? - Havens vandmasser bliver varmere pga. atmosfærens drivhusgasser. Hvordan påvirker stigende havtemperaturer de globale havstrømme og livet i havet generelt? - Hvordan har mennesket bidraget til den øgede mængde af CO₂ i atmosfæren, og hvilke muligheder har vi for at modvirke konsekvenserne af denne gas? <p>Kernestof : Det gennemgåede særfaglige stof fra Forløb 1, Forløb 2 og Forløb 3</p> <p>Skriftligt arbejde: en synopsis med faglige figurer og tekst (min. 2400 tegn) samt en videogennemgang af synopsis.</p>
Omfang	3 lektioner (90 min.)
Særlige fokuspunkter	<p>Projektet går på at lave en fremstilling af et emne med tværfagligt naturvidenskabeligt indhold ud fra foreslåede udleverede materialer, som eleven selv kan supplere.</p> <p>Kompetencer: At formidle et tværfagligt emne mundtligt/visuelt. At vurdere forskellige materialers relevans i forhold til den givne problemstilling.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 8	Afsluttende skriftligt produkt
Indhold	<p>De problemstillinger, som eleverne kan vælge at belyse under den interne prøve, tager alle afsæt i de fællesfaglige projekters emner.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. At bruge og drikke vand tager du som en selvfølgelighed, men verdens vandressourcer er under pres. Hvordan anvendes vand i dagligdagen og hvordan påvirker forbrug af og adgang til vand levevilkårene for mennesker og andre levende organismer. Hvilke konsekvenser har forskelle i vandressourcer lokalt eller globalt nu eller i fremtiden? 2. Menneskets aktiviteter, som du kender det fra din dagligdag og fra samfundsfunktioner generelt, er med til at ændre indholdet af CO₂ i atmosfæren, og dette har konsekvenser for livet og jordkloden som helhed. Hvilke årsager og konsekvenser er der tale om og hvilke muligheder er der for at påvirke/reducere ændringerne og konsekvenserne deraf? 3. Mange milliarder mennesker skal have mad hver dag. Hvordan kan man sikre at der også i fremtiden kan produceres fødevarer nok, og hvad kan gøres for at reducere fejlnæring på globalt plan. Har fødevarernes kvalitet og pris samt stigende velstand betydning for en god ernæringsstilstand og hvad har du selv af indflydelse herpå?
Omfang	6 lektioner (90 min.)
Særlige fokuspunkter	Selvstændigt arbejde med strukturering af viden. Anvendelse af fagtermer. Tværfaglighed. Kort skriftlig fremstilling Forberede mundtlig fremlæggelse.
Væsentligste arbejdsformer	Projektorienteret arbejde, individuelt

[Retur til forsiden](#)